

अध्याय दुसरा प्रारंभ

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

जयजय अज अजिता सर्वेश्वरा । हेचंद्रभागातटविहारा ।
पूर्णब्रह्मा रुक्मिणीवरा । दीनबंधो पाहि माम् ॥१॥

तुझ्या वशिल्यावांचून । अवघेच देवा आहे शीण ।
कुडीमार्जीं नसल्या प्राण । कोण विचारी मढयातें ॥२॥

सरोवराची दिव्य शोभा । तोयामुळें पद्मनाभा ।
रसभरीत आंतला गाभा । टरफलातें महत्त्व आणी ॥३॥

तुझी कृपा त्याच परी । शरणांगतातें समर्थ करी ।
पाप ताप दैन्य वारी । हेंच आहे मागणें ॥४॥

मागले अध्यायीं झालें कथन । समर्थ गेले निघून ।
तेणें बंकटलाला लागून । हुरहूर वाटूं लागली ॥५॥

गोड न लागे अन्नपाणी । समर्थाचा ध्यास मनीं ।
न हाले दृष्टीपासोनी । गजाननाचे रूप तें ॥६॥

जिकडे पहावें तिकडे भास । होवो लागला त्यांचा खास ।
याचें नांव श्रोते ध्यास । उग्या नसती पोरचेष्टा ॥७॥

चुकलेल्या धेनूची । वत्स शुद्धि करी साची ।
तैसी बंकटलालाची । स्थिति झाली विबुध हो ! ॥८॥

हें हितगुज सांगावया । जागा नव्हती कोठें तया ।
वडिलांपासीं बोलावया । छाती त्याची होईना ॥९॥

ऐशा रीति चित्ती भलें । विचाराचें काहूर झालें ।
शेगांव अवघें धुंडाळिलें । परी न पत्ता लागला ॥१०॥

घरीं येतां वडील पुसती । भवानी राम सन्मती ।
बाळा तुझी आज वृत्ती । का रे झाली चंचळ ॥११॥

चित्तीं उत्साह दिसेना । वदनीं दिसे म्लानपणा ।
ऐशा असह्य यातना । होती कशाच्या सांग मज ? ॥१२॥

तूं पोच्या तरणा ज्वान । नाहीं कशाची तुला वाण ।
ऐसें साच असोन । चिंतातूर दिसतोसी ॥१३॥

किंवा शरीरीं कांही व्याधी । होतसे ती सांग आधीं ।
चोरून पुत्र ठेवी न कधीं । गोष्ट कोणती पित्याला ॥१४॥

कांही तरी सांगून । केलें पित्याचें समाधान ।
पुन्हा शोधाकारण । फिरू लागला शेगांवीं ॥१५॥

बंकटलालाचे शेजारीं । एक होते सदाचारीं ।
घरीं होती जमेदारी । परी अभिमान नसे त्याचा ॥१६॥

ते देशमुख रामाजीपंत । वयानें वृद्ध अत्यंत ।
बंकटलालानें इत्यंभूत । हकीकत त्यांना निवेदिली ॥१७॥

ते बोलले बंकटलालाला । तुझा वृत्तान्त मी ऐकिला ।
तूं जो पुरुष कथिसी मला । तो योगी असावा कोणीतरी ॥१८॥

योग्यावांचुनी ऐशा क्रिया । मिळती न कोठें पाहावया ।
पूर्वसुकृता वांचोनिया । होणें न दर्शन अशांचें ॥१९॥

तूं घेतलें दर्शन । जन्म तुझा धन्य धन्य ।
भेटता ते तुजलागून । ने मलाही दर्शना ॥२०॥

ऐशा स्थितीत दिवस चार । गेले निघून साचार ।
बंकटलालासी तीळभर । विसर न पडे तयाचा ॥२१॥

गोविंदबुवा टाकळीकर । होते एक कीर्तनकार ।
ज्यांच्या कीर्तनीं शारंगधर । प्रसन्नचित्त होतसे ॥२२॥

लौकिक यांचा वऱ्हाडांत । होता मोठया प्रमाणांत ।
ते आले फिरत फिरत । कीर्तन कराया शेगांवी ॥२३॥

शंकराच्या मंदिरीं । झाली कीर्तनाची तयारी ।
धांवो लागल्या नरनारी । कीर्तन ऐकायाकारणें ॥२४॥

बंकटलालही तेथें आला । कीर्तन श्रवणासाठी भला ।
मध्ये शिंपी भेटला । पितांबर नाम ज्याचें ॥२५॥

हा शिंपी पितांबर । भोळा भाविक होता फार ।
त्यासी समर्थांचा समाचार । बंकटलालें कथन केला ॥२६॥

दोघे कीर्तना चालले । तों अवचित समर्थ पाहिले ।
मागल्या बाजूस बसलेले । फरसावरी तेधवां ॥२७॥

मग कशाचें कीर्तन । गेले उभयतां धांवून ।
जेवीं द्रव्य घटातें-पाहून । कृपण जाय हपापोनी ॥२८॥

वा चातकाते स्वातिघन । वा मोरासी मेघदर्शन ।
किंवा तो रोहिणीरमण । चकोर पाहाता आनंदें ॥२९॥

तैसें उभयतांसी झालें । दूर उभे राहिले ।
विनयानें बोलू लागले । कांही आणूं का खावया ? ॥३०॥

महाराज बोलले त्यावरी । तुला गरज असेल जरी ।
आण झुणकाभाकरी । माळणीच्या सदनांतून ॥३१॥

बंकटलाले सत्वरीं । चून अर्धी भाकरी ।
आणोन ठेविली हातावरी । तया योगेश्वराच्या ॥३२॥

चून भाकरी खात खात । वदले पितांबरासी समर्थ ।
जा जावोनी ओढयाप्रत । तुंबा भरोनी आण पाणी ॥३३॥

पितांबर बोले गुरुराया । ओढयास पाणी अल्प सदया ।
पाण्यात तुंबा बुडावया । मुळीं नाहीं अवसर ॥३४॥

इतुकें असुन तें पाणी । खराब केलें गुरांनी ।
तेवीं जाणाच्या येणाच्यांनीं । नाहीं पिण्याच्या योग्य तें ॥३५॥

मर्जी असल्या दुसरीकडून । पाणी आणितो तुंबा भरून ।
तें बोलले गजानन । दुसरें पाणी आम्हां नको ॥३६॥

नाल्याचेच आण पाणी । आंत तुंबा बुडवोनी ।
उगीच ओंजळी-ओंजळीनी । तुंब्यात पाणी भरूं नको ॥३७॥

तुंबा घेऊन पितांबर । तात्काळ गेला नाल्यावर ।
तुंबा भरेल ऐसे नीर । कोठें न त्यानें पाहिलें ॥३८॥

तळवे पदाचे भिजतील । इतुकेच तेथें होते जल ।
करून हातांची ओंजळ । तुंब्यात पाणी भरणें नसे ॥३९॥

ऐसी झाली आड विहीर । चिंतावला पितांबर ।
हिय्या करून अखेर । तुंबें स्पर्श केला जला ॥४०॥

तो ऐसें झाले अघटीत । तुंबा ठेवावा जेथ जेथ ।
तो बुडे तेथ तेथ । खळगा पडून ओढयाला ॥४१॥

नाल्याचें घाण जीवन । तुंब्यांत स्फटिकासमान ।
आलें तैसें पाहोन । शिंपी चितीं चकित झाला ॥४२॥

तो म्हणे ही ऐशी स्थिति । कीं आज झाली निश्चिती ।
ती योगेश्वराची साच शक्ति । संशय येथें धरणें नको ॥४३॥

तुंबा आणून ठेविला । योगेश्वराचे सान्निध्याला ।
त्याचा समर्थ स्वीकार केला । झुणकाभाकर सेविल्यावर ॥४४॥

बंकटलालासी सुपारी । मागते झाले साक्षात्कारी ।
अरे माळीणीच्या भाकरीवरी । माझी सेवा करतोस कां ? ॥४५॥

काढ सुपारी खिशातून । फोडोन देई मजकारण ।
तें ऐकतां समाधान । बंकटलालास झालें बहु ॥४६॥

सुपारीच्या बरोबरी । दोन पैसे हातावरी ।
ठेवितां झाला व्याघ्रांबरी । दुदंडी तांब्याचे ॥४७॥

खडकु दुदंडी व्याघ्रांबरी । ही मुसलमानी नाणी सारी ।
चालत होती व्यवहारीं । तया वऱ्हाड प्रांतांत ॥४८॥

पैशाप्रती पाहून । महाराज बोलले हांसोन ।
काय व्यापारी समजून । मजला तूं हें अर्पिंसी ? ॥४९॥

हें नाणें तुमचें व्यवहारी । मला न त्याची जरूरी ।
भावभक्ति नाण्यावरी । संतुष्ट मी रहातसे ॥५०॥

तें तुझ्याजवळ होतें । म्हणून भेटलो पुन्हां तूं तें ।
याचा विचार चित्तातें । करी म्हणजे कळेल ॥५१॥

जा आतां कीर्तन । दोघे जाऊन करा श्रवण ।
मी लिंबापाशीं बैसोन । कथा त्याची ऐकतो ॥५२॥

दोधे कीर्तनाप्रती आले । महाराज लिंबापाशीं बैसले ।
गोविंदबुवाचें सुरु झालें । आरंभीचें निरूपण ॥५३॥

निरूपणासी भागवताचा । घेतला होता एक साचा ।
श्लोक एकादश स्कंधाचा । हंसगीतामधील ॥५४॥

बुवांनी पूर्वार्धा विशद केलें । त्याचा उत्तरार्ध समर्थ वदले ।
तें ऐकोन घोटाळले । गोविंदबुवा मनांत ॥५५॥

हा उत्तरार्ध वदणारा । पुरुष अधिकारी दिसतो खरा ।
जा त्या घेऊन मंदिरा । या हो कीर्तनश्रवणास ॥५६॥

बंकटलाल पितांबर । आणिक मंडळी निघाली इतर ।
समर्थासी साचार । कीर्तनासी आणावया ॥५७॥

केली विनंती अवघ्यानीं । श्रोते अती विनयानीं ।
परी बसल्या जागेपासोनी । मुळीं न महाराज हलले हो ॥५८॥

गोविंदबुवा अखेर । येवोन जोडीते झाले कर ।
कृपा करावी एक वार । चला शिवाच्या मंदिरीं ॥५९॥

तुम्ही साक्षात् शंकर । बरें न बसणें बाहेर ।
धन्यावांचून मंदिर । शून्य साच समर्था ॥६०॥

पूर्वजन्मीचें पुण्य भलें । माझें आज उदेलें ।
म्हणून हे दृष्टी पडले । साक्षात् चरण शिवाचे ॥६१॥

कीर्तनाची फलप्राप्ती । झाली आज मजप्रती ।
वेळ न करा गुरुमूर्ती । चला मंदिरीं माझ्यासर्वें ॥६२॥

ऐसें गोविंदबुवा बोलतां । समर्थ वदले तत्त्वतां ।
ठेवी एकवाक्यता । भाषणीं गोविंदा लवमात्र ॥६३॥

तूं इतक्यांत प्रतिपादिलें । अवघें ईश्वरें व्यापिलें ।
आंत बाहेर कांहीं न उरलें । मग हा ऐसा हट्ट कां ? ॥६४॥

जें जें जयानें सांगावें । तें तें त्यानें आचरावें ।
शब्दच्छलासीं न करावें । साधकानें केव्हांही ॥६५॥

भागवताचा श्लोक सांगसी । आणि त्याच्या विरुद्ध वागसी ।
कथेकन्याची रीत ऐसी । बरवी नव्हे गोविंदा ॥६६॥

पोटभन्या कथकेरी । तूं न व्हावें भूमीवरी ।
जा कीर्तन समाप्त करी । मी येथून ऐकतो ॥६७॥

बुवा कीर्तनीं परत आले । गर्जोन अवघ्यां बोलले ।
तुमच्या शेगांवी अमोल आलें । रत्न हे त्या सांभाळा ॥६८॥

हैं न शेगांव राहिलें । पंढरपूर खचीत झालें ।
चालते बोलते येथ आले । साक्षात् हे पांडुरंग ॥६९॥

यांची तरतूद ठेवावी । सेवा यांची करावी ।
यांची आज्ञा मानावी । वेदवाक्यापरी हो ॥७०॥

तरीच तुमचें कल्याण । होईल निःसंशय करुन ।
अनायासें हें निधान । जोडले त्या दवडूं नका ॥७१॥

कीर्तन अवघें सांग झालें । लोक आपुल्या घरां गेले ।
बंकटलाल घरी आले । चिर्तीं हर्ष माईना ॥७२॥

आपुल्या सन्माननीय पित्यासी । हकीकत कथिली प्रेमेंसी ।
बाबा आपुल्या घरासी । गजानन आणा हो ! ॥७३॥

पुत्रानें जें कथन केलें । ते भवानीरामें ऐकिलें ।
आणि प्रेमें ऐसें वदले । तूंच ये त्या घेऊन ॥७४॥

पित्याची मिळाली संमती । बंकटलाल हर्षे अती ।
म्हणे कधीं भेटेल गुरुमूर्ती । मजला सदनीं आणावया ॥७५॥

पुढें माणिक चौकांत । चौथे दिवशीं सद्गुरुनाथ ।
भेटले बंकटलाला प्रत । अस्तमानाचें समयाला ॥७६॥

दिनपति अस्ता गेला । इकडे बोध सूर्य उदेला ।
माणिक चौक प्राचीला । बंकटलालाच्या भाग्यानें ॥७७॥

गुराखी घेऊन धेनूस । येऊं लागले ग्रामास ।
समर्थांच्या आसपास । गाई जमूं लागल्या ॥७८॥

त्या वाटले नंदसुत । आला येथें साक्षात ।
वृक्षावरी करितात । पक्षी किलकिलाट आनंदे ॥७९॥

दिवाबत्तीची तयारी । दुकानदार करिती खरी ।
अशा वेळीं आला घरीं । घेऊन बंकट महाराजा ॥८०॥

पित्यानें मूर्ति पाहतां क्षणीं । अती आनंद झाला मनीं ।
नमन साष्टांग केलें चरणीं । पाटावरी बैसविलें ॥८१॥

आणि विनविलें जोडोन हात । कांही भोजन करा येथ ।
तुम्ही साक्षात् पार्वतीकांत । प्रदोष वेळीं आला या ॥८२॥

शिव आराधन प्रदोषकालीं । घडेल तो भाग्यशाली ।
ऐसी आहे ऐकिली । स्कंदपुराणीं गोष्ट म्यां ॥८३॥

ऐसें म्हणोनि आणिलें । बिल्वपत्र तात्काळ भले ।
समर्थांच्या ठेविलें । परमभक्तीनें मस्तकीं ॥८४॥

करा येथें भोजन । ऐसें गेलों बोलून ।
परी स्वयंपाकाकारण । अवधी आहे कांहीसा ॥८५॥

स्वयंपाक होईपर्यंत । हे न थांबले जरी येथ ।
तरी प्रदोषकालीं पार्वतीकांत । गेला उपासी घरांतूनी ॥८६॥

त्यास करूं कैसी तोड । ऐसें संकट पडलें जड ।
जनसमुदाय प्रचंड । जमला मौज पाहावया ॥८७॥

विचार केला अखेरीं । दुपारच्या पुऱ्या आहेत घरीं ।
त्याच ठेवोन तबकांतरी । पुढें ठेवूं समर्थाच्या ॥८८॥

ते अवघेच जाणती । कपट नाहीं माझ्या चित्तीं ।
भावें भेटतो उमापती । ऐसा आहे सिद्धान्त ॥८९॥

मी शिळें आवर्जून । यांस घालीत नाहीं अन्न ।
शिवाय पक्क्या रसोईकारण । शिळें म्हणणें उचित नसे ॥९०॥

चिंतिल्याप्रमाणें तयारी । तात्काळ त्यानें केली खरी ।
आणून ठेविलें समोरी । तबक एक समर्थाच्या ॥९१॥

पुऱ्या बदाम खारका । केळीं मोसंबी मुळे देखा ।
भालाप्रती लाविला बुक्का । कंठी घातिला पुष्पहार ॥९२॥

गुरुमूर्ति प्रसन्न चित्तें । अवघें झाले सेविते ।
जें जें पडेल पात्रातें । तें तें खाती भराभर ॥९३॥

उदरीं सुमारे तीन शेर । अन्न साठविलें साचार ।
तेथेंच राहिलें रात्रभर । श्रीगजानन महाराज ॥९४॥

बंकटलालें दुसरें दिवशी । मंगल स्नान समर्थासी ।
घातलें असे अतिहर्षी । तो न थाट वर्णवे ॥९५॥

घागरी सुमारे शंभर । उष्णोदकाच्या साचार ।
पाणी घालती नारीनर । मन मानेल ऐशा रीतीं ॥९६॥

कुणी शिकेकाई लाविती । कुणी साबण घेऊनी हातीं ।
समर्थातें घासीती । पदकमळ आवडीनें ॥९७॥

कोणी दवना कोणी हीना । कोणी चमेली तेल जाणा ।
कोणी बेलियाच्या मर्दना । करुं लागले निजहस्तें ॥९८॥

अंगराग नानापरी । त्यांचे वर्णन कोण करी ।
बंकटलालाचिया घरीं । उणे नव्हतें कशाचें तें ॥९९॥

स्नानविधी संपला । पितांबर तो नेसविला ।
अति सन्मानें बैसविला । योगिराज गादीवरी ॥१००॥

भाली गंध केशरी । गळ्यांत हार नानापरी ।
कोणी तुळशीमंजरी । वाहूं लागले शिरावर ॥१॥

नैवेद्य नानापरीचे । झाले समर्थार्पण साचे ।
भाग्य त्या बंकटलालाचें । खचित आलें उदयाला ॥२॥

तें बंकटलालाचें घर । झालें द्वारका साचार ।
तया दिनीं सोमवार । वार शिवाचा होता हो ॥३॥

अवघ्या मंडळींनी आपुले । मनोरथ ते पूर्ण केले ।
एक मात्र त्यांतून उरले । इच्छाराम शेटजी ॥४॥

हा चुलत बंधु बंकटाचा । होता भाविक मनाचा ।
भक्त असे शंकराचा । त्यासी ऐसें वाटले ॥५॥

आज आहे सोमवार । मसी उपास साचार ।
घरां प्रत्यक्ष शंकर । चालते बोलते आलेच कीं ॥६॥

त्यांची पूजा अस्तमानीं । यथासांग करोनी ।
करूं पारणा ऐसी मनीं । इच्छा त्यानें धरली असे ॥७॥

तों झाला अस्तमान । मावळलासे नारायण ।
इच्छारामें केलें स्नान । प्रदोष वेळा लक्षुनी ॥८॥

पूजासाहित्य घेऊन । साधु जे कां गजानन ।
त्यांचें केलें पूजन । परम प्रेमें करोनी ॥९॥

आणि विनंती केली वरी । झालें आहे दुपारीं ।
आपुलें तें भोजन जरी । परी आतां कांहीं खावें ॥११०॥

आपण जेवल्यावांचून । मी नाहीं घेणार अन्न ।
आहे मजला उपोषण । सोमवारचें गुरुराया ! ॥११॥

अवध्या भक्तांचा हेत पुरला । माझा मात्र राहिला ।
तो पाहिजे पुरविला । तुम्ही कृपा करून ॥१२॥

जन कुतूहल दृष्टींनी । पाहूं लागले तया स्थानी ।
इच्छाराम तो घेवोनी । नैवेद्य आला परातीत ॥१३॥

आंबेमोहर तांदळाचा । दोन मुदी भात साचा ।
नानाविध पक्वान्नांचा । थाट केला तयानें ॥१४॥

जिलबी राघवदास मोतीचूर । करंज्या अनारसे घीवर ।
शाखांचे नाना प्रकार । वर्णन करावे कोठवरी ? ॥१५॥

अगणित चटण्या कोशिंबिरी । वाडगा दह्याचा शेजारीं ।
तुपाची ती वाटी खरी । ओदनाच्या सव्य भागा ॥१६॥

चार मनुष्यांचे अन्न । ऐसा नैवेद्य परिपूर्ण ।
समर्थांपुढें आणून । ठेवला इच्छारामानें ॥१७॥

पाहोन त्या नैवेद्यासी । महाराज बोलले आपणासी ।
खातो खातो अहर्निशीं । ऐसें बोलसी गणप्या ॥१८॥

खा हें आतां अवघें अन्न । अघोऱ्या न करी अवमान ।
पाहों आलें अवघे जन । तुझ्या अघोर वृत्तीला ॥१९॥

महाराज भोजना बैसले । अन्न अवघें पार केलें ।
पात्रीं न काहीं ठेंविलें । मीठ लिंबू तेही पाहा ॥१२०॥

आग्रहाचा प्रकार । काय होतो अखेर ।
हें दावण्या साचार । कौतुक केलें गुरुवरें ॥२१॥

खणाणून उलटी झाली । खाल्ल्या अन्नाची ती भली ।
ऐसीच गोष्ट होती केली । श्रीरामदासें एकदां ॥२२॥

खिरीची झाली वासना । रामदासाचीया मना ।
तिची खोड मोडण्या जाणा । आकंठ खीर प्याले की ॥२३॥

उलटी होतां परत । ती भक्षूं लागले सदगुरुनाथ ।
श्रीरामदासस्वामी समर्थ । वासनेसी जिंकावया ॥२४॥

तैसें लोकाग्रहाला । घालावयासी शीघ्र आळा ।
हा उलटीचा प्रकार केला । अंगीं बळ असूनिया ॥२५॥

सतपुरुषाचें आचरण । पुढील पिढीला साधन ।
होतें कराया संरक्षण । निसर्गाच्या धर्माचें ॥२६॥

तेंच समर्थें येथें केलें । लोकांलागीं सुचविलें ।
आग्रह करणें न चांगलें । तो विपरीत फळ देई ॥२७॥

असो उलटी झाल्यावरी । जागा केली साफ सारी ।
नेवोन बैसविले पहिल्या परी । स्नान घालोन महाराजा ॥२८॥

नरनारी दर्शनें घेती । महाराजांची आनंदवृत्ती ।
तो भजन करण्याप्रती । दिंडया आल्या दोन तेथें ॥२९॥

आवाज ज्यांचे सुस्वर । खडे पहाडी मनोहर ।
विठ्ठलाचा नामगजर । करूं लागलें आवडीनें ॥३०॥

इकडे महाराज आसनीं । होते ते वदले वदनीं ।
भजनाचिया मिषांनीं । “गण गण गणांत बोते” ॥३१॥

हेंच सर्वदा त्यांचें भजन । करिती टिचक्या वाजवून ।
ऐसा झाला आनंद जाण । रात्रभरीं ते ठायां ॥३२॥

‘गण गण’ हें त्यांचें भजन । हमेशा चाले म्हणून ।
लोकांनीं दिलें अभिधान । गजानन हें त्याला ॥३३॥

जो स्वयंमेव ब्रह्म झाला । नांवरूप कोठून त्याला ? ।
नामारूपांचा गलबला । प्रकृतीच्या आश्रयास ॥३४॥

अस्ति-भाति-प्रिया ठायी । योगेश्वर निमग्न राही ।
त्या आनंदा न वर्णवे कांहीं । त्याची उपमा त्यालाच असे ॥३५॥

आषाढीसी पंढरपूर । वा सिंहस्थीं गोदातीर ।
वा कुंभमेळ्यांसीं साचार । गर्दी होते हरिद्वारीं ॥३६॥

त्यापरि शेगांवांत । बंकटलालाच्या घरांत ।
लांबलांबून असंख्यात । जन येती दर्शना ॥३७॥

स्वामी समर्थ गजानन । हेच विठ्ठल नारायण ।
निश्चय विटेस ठेवून । पाय उभे राहिलें ॥३८॥

त्यांचें वचन गोदातीर । आनंद हा हरिद्वार ।
गजबजलें शेगांव नगर । सदन राऊळ बंकटाचें ॥३९॥

जो ब्रह्मपदा पोंचला । जात कोठून उरली त्याला ? ।
सूर्याचिया प्रकाशाला । अवघेंच आहे सारखें ॥१४०॥

नित्य यात्रा नवी येई । समाराधना होती पाही ।
त्यांतें वाणितां शेषही । थकून जाईल निःसंशय ॥४१॥

तेथें माझा पाड कोण । मी कीटकासमान ।
अवघें वदे गजानन । निमित्त करुन माझ्या मुखा ॥४२॥

समर्थांची दिनचर्या । सांगतों थोडी या ठायां ।
अगाध त्यांचें चरित्र गाया । मज पामरा मती नसे ॥४३॥

कधीं करावें मंगलस्नान । कधीं हाळात जाऊन ।
कधीं कधीं प्राशन । करावें गढूळ जलाचें ॥४४॥

त्यांच्या दिनचर्येचा । नियम नव्हता एक साचा ।
प्रकार वायूच्या गतीचा । न ये ठरवितां कोणासी ॥४५॥

चिलमीवरी प्रेम भारी । ती लागे वरच्यावरी ।
नव्हती आसक्ति तिच्यावरी । तें केवळ कौतुक ॥४६॥

असो आतां पुढीलाध्याया । भाव ठेवा ऐकावया ।
आली पर्वणी साधावया । वेळ करुं नका हो ! ॥४७॥

हें श्रीगजाननचरित्र । आदर्श होवो भाविकांप्रत ।
हेंच विनवी जोडोन हात । दासगणू ईशातें ॥१४८॥

शुभं भवतु ॥ श्रीहरिहरार्पणमस्तु ॥
॥ इति श्री गजानन विजय ग्रंथस्य द्वितीयोऽध्यायः ॥

@@@@@

